

Komunikat dotyczący stosowania sankcji w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” w związku z rosyjską agresją na terytorium Ukrainy

W związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętą w lutym br. na gruncie prawa unijnego i krajowego, wprowadzony został szereg przepisów o charakterze sankcyjnym. Ustanowione w poszczególnych aktach prawnych środki sankcyjne mają na celu między innymi nałożenie ograniczenia lub wyłączenie z możliwości wspierania ze środków publicznych podmiotów i osób, które w bezpośredni lub pośredni sposób wspierają działania wojenne Federacji Rosyjskiej lub są za nie odpowiedzialne.

Ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. poz. 835 i 1713). Przywołana ustawa stanowi uzupełnienie pakietu sankcji przyjętych przez Unię Europejską (Dz. U. poz. 835), w ramach których najważniejszymi regulacjami są:

- Rozporządzenie Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. *dotyczące środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy* (Dz. U. UE L 134 z 20.5.2006, str. 1, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. *w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających* (Dz. U. UE L 78 z 17.3.2014, str. 6, z późn. zm.);
- Rozporządzenie (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. *dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie* (Dz. U. UE L 229 z 31.07.2014, str. 1, z późn. zm.);

Szczególnie istotny z punktu widzenia wydatkowania środków unijnych jest przepis art. 51 ww. rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014, zgodnie z którym zakazane jest udzielanie bezpośredniego lub pośredniego wsparcia, w tym udzielania finansowania i pomocy finansowej lub przyznawania jakichkolwiek innych korzyści w ramach programu Unii, Euratomu lub krajowego programu państwa członkowskiego na rzecz jakichkolwiek osób prawnych, podmiotów lub organów z siedzibą w Rosji będących pod kontrolą publiczną.

Podobne wymogi znalazły uregulowanie w art. 7 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

Wskazane powyżej akty prawa unijnego są stosowane bezpośrednio, w związku z czym już na ich mocy na podmiotach i jednostkach odpowiedzialnych za przyznawanie wsparcia ze środków unijnych spoczywa obowiązek weryfikacji istnienia określonych związków z Federacją Rosyjską wnioskodawców i innych podmiotów chcących (pośrednio bądź bezpośrednio) skorzystać ze wsparcia unijnego.

Mając na względzie powyższe, podczas podejmowania decyzji o udzieleniu wsparcia właściwa instytucja powinna weryfikować, czy wnioskujący o nie podmiot nie podlega wykluczeniu z otrzymania wsparcia wynikającym z nałożonych sankcji. W celu przeprowadzenia takiej weryfikacji konieczne jest ustalenie, czy wnioskodawca nie jest związany z osobami lub podmiotami, względem których stosowane są środki sankcyjne, i które figurują na stosownych listach, zarówno unijnych, jak i krajowych albo czy sam nie znajduje się na takiej liście.

Na stronie BIP MSWiA opublikowane zostały listy osób i podmiotów, względem których zastosowane zostaną środki sankcyjne, o których mowa w ustawie z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego:

<https://www.gov.pl/web/mswia/decyzje-ministra-swia-w-sprawie-wpisu-na-liste-sankcyjna>

<https://www.gov.pl/web/mswia/lista-osob-i-podmiotow-objetych-sankcjami>

Przepisy te powinny mieć zastosowanie również w przypadku wyłaniania wykonawców w ramach operacji realizowanych w ramach PO RYBY 2014 -2020.

Beneficjenci i wnioskodawcy realizujący i zamierzający realizować projekty współfinansowane ze środków Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” zobowiązani są do bezwzględnego przestrzegania obowiązków wynikających z przepisów o charakterze sankcyjnym.

Obowiązek weryfikacji podmiotu, z którym zawarto umowę w projekcie oraz podmiotów z nimi powiązanych pod kątem ich wykluczenia z możliwości otrzymania środków, spoczywa na Beneficjencie projektu.

Dobłą praktyką w tym zakresie jest zawarcie w zapytaniu ofertowym informacji, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy, którzy nie podlegają wykluczeniu na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. poz. 835) i uzyskania oświadczenia od wybranego wykonawcy o treści:

„Oświadczam, że nie podlegam wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. poz. 835).”

Zamówienia przeprowadzone przez Beneficjentów PO RYBY 2014 – 2020 powinny również podlegać kontroli ze strony instytucji pośredniczących programu. W przypadku niezastosowania się przez beneficjenta/partnera projektu dofinansowanego w ramach programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej do przepisów określonych w art. 5k i I rozporządzenia (UE) nr 833/2014 lub art. 7 ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, wydatki dotyczące tych zamówień lub umów z wykonawcami zostaną uznane za niekwalifikowalne.